

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיאה שלהבת קמיר-וייס

המבקשת: בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד שלומי פרידמן

נגד

המשיב: ירון מאירי
ע"י ב"כ עוה"ד עדי בר-אדון

פסק - דין

1

2

מבוא

3 המבקשת הגישה המרצת פתיחה כנגד המשיב במסגרתה התבקש בית המשפט להכריע אם חייב
4 המשיב להוציא לה חשבונית מס וקבלה למבקשת כנגד תשלום סכום בסך 1,200 ₪ שהמבקשת
5 שילמה למשיב לפי פסק דין אשר ניתן כנגדה על ידי בית המשפט לתביעות קטנות בפתח תקווה בגין
6 משלוח שלוש הודעות פרסום ששלחה לו שלא בהתאם להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק
7 ושידורים), תשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק הספאס").

8 הסעד המבוקש בהמרצת הפתיחה הוא הכרעה במחלוקת האם חייב המשיב בהוצאת חשבונית מס
9 וקבלה בגין סכום פסק הדין בסך 1,200 ₪ אשר שולם לו על ידי המבקשת.

10 הצדדים קיבלו הצעת בית המשפט מיום 05.03.19 למתן הכרעה בתובענה ללא קיום דיון, על סמך
11 החומר המצוי בתיק וסיכומים שיוגשו על ידי הצדדים, הואיל והמחלוקת היא בשאלה משפטית
12 ולא עובדתית.

13 הסכמת המבקשת ניתנה לאחר שהמשיב הודה בעובדות הבאות:

14 א. המשיב הגיש את התביעות אשר מופיעות ברשימה אשר צורפה כנספח ב' לכתב התביעה
15 (הרשימה מונה כ – 38 תביעות שהגיש המשיב בין 30.05.17 ל- 06.08.17).

16 ב. המשיב קיבל מהמבקשת פיצוי בסך 1,200 ₪ בגין משלוח פרסומים למשיב בניגוד להוראות
17 חוק הספאס.

18 ג. המשיב לא הנפיק למבקשת חשבונית מס וקבלה בגין התשלום.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 המשיב נתן הסכמתו להצעת בית המשפט לפני ואחרי שהודה בעובדות, כאמור.
2 תחילה נכללו כמשיבים פורמאליים רשות המיסים – מס הכנסה מחוז מרכז ומס ערך מוסף מחוז
3 מרכז, אך בהסכמת כל הצדדים נמחקו המשיבים הפורמליים, לבקשתם ולאחר שניתנה גם
4 הסכמתם למתן הכרעה על סמך המצוי בתיק וסיכומי הצדדים.

תמצית טיעוני הצדדים

טיעוני המבקשת:

7 לטענת המבקשת בסיכומיה, המשיב חייב בהוצאת חשבונית מס וקבלה בגין הפיצוי שקיבל, הואיל
8 והמשיב הפך את הגשת התביעות לפי חוק הספאם "לתעשייה של ממש" כך שאין עסקינן בתקבול
9 חד פעמי, אלא שהמשיב "פתח פס ייצור" בו הוא מגיש עשרות רבות של תביעות, כ"דרך עוקפת מס"
10 להשאת רווח אישי מבלי לשלם מס ומבלי להנפיק חשבוניות בגין התקבולים ובכך גורם נזק
11 למבקשת אשר אינה יכולה להתקזז על סכום המע"מ.

12 המבקשת ביקשה ללמוד גזירה שווה מפסיקת בית המשפט העליון בע"א 1834/07 **חיים קרן נ' פקיד**
13 **שומה גוש דן**, (12.08.2012) (להלן: "**עניין קרן**"), בו נקבע ביחס לגמול לתובע מייצג, כי מדובר
14 בתקבול בעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי אשר חייבת במס, הואיל והתגמול אינו ניתן לתובע
15 המייצג על מנת להיטיב את נזקו, אלא כגמול עבור פועלו כ"מניע" התביעה ומקדמה ולפיכך, הן
16 מבחינה סובייקטיבית של הנישום והן מבחינה אובייקטיבית התקבול אינו חסר מקור, פרס או
17 "מתת שמיים", אלא מקורו של התקבול בעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי.

18 לטענת המבקשת, כך גם במקרה דנן, הפיצוי אשר נפסק למשיב אינו "פרס" או "מתת שמיים", אלא
19 מקורו בעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי, הגם שלא נתקבלה אגב עיסוקו של המשיב כרואה חשבון,
20 והדברים מתאימים לנסיבות המקרה דנן במיוחד, הואיל והמשיב מגיש עשרות תביעות לפי חוק
21 הספאם.

טיעוני המשיב:

23 המשיב טען בסיכומיו, כי התביעה אינה אלא ניצול לרעה של מערכת המשפט לשם הרתעתו מעמידה
24 על זכויותיו בעתיד, הואיל והתועלת הכספית אשר עשויה לצמוח למבקשת מהתביעה אינה אלא של
25 מאות שקלים בודדים (204 ₪ החזר מע"מ) ולפיכך מניעה של המבקשת הם נקמנות.

26 לטענתו, המבקשת הטרידה אותו באופן חוזר ונשנה בניגוד להוראות חוק הספאם ועל כן חויבה
27 לשלם לו פיצוי של 1,200 ₪ אשר נועד להשיב מצב לקדמותו, כפיצוי נזיקי בגין הטרדתו ועל כן אינו
28 חייב במס בגין הפיצוי שאינו קשור לעיסוקו כרואה חשבון ועל כן אין כל סיבה שינפיק למבקשת
29 חשבונית מס.

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 המשיב מבאר, כי פיצוי נזיקי אינו מוגדר כעסקה לפי סעיף 2 בחוק מס ערך מוסף, תשל"ו – 1975
2 (להלן: "חוק מע"מ"), ומשום שחובת הוצאת חשבונית לפי סעיף 45 לחוק מע"מ היא מעוסק לקונה
3 בגין עסקה, הרי שלא מתקיימים התנאים לקיומה של החובה בהוצאת חשבונית מס, הואיל והמשיב
4 הוא ניזוק ולא "עוסק", המבקשת היא "מזיק" ולא "קונה" ולא בוצעה "עסקה".

5 נטען, כי גם אם המשיב נפגע פעמים רבות מהפרות של חוק הספאם, אין בכך כדי להפוך את הפיצוי
6 אשר נפסק לזכותו לפיצוי שאינו נזיקי.

7 המשיב מבקש לאבחן את עניין קרן וטוען, כי בעניין קרן, לא נקבעה חבות במס בגין פיצוי אלא בגין
8 גמול במסגרת תביעה ייצוגית, להבדיל מפיצוי נזיקי במקרה דנן ועל כן בעוד תמריץ עשוי להיחשב
9 כעסקת אקראי (ואפילו משלח יד), לא כך לגבי פיצוי נזיקי.

10 עוד מבקש המשיב לאבחן המקרה דנן מעניין קרן בכך שבמקרה דנן הפיצוי שנפסק לטובת המשיב
11 הוא בגין נזקו האישי, לעומת הגמול אשר נדון בעניין קרן אשר נפסק לתובע המייצג מעבר לפיצוי
12 בגין נזקו האישי כחלק מהקבוצה.

13 אבחנה נוספת לה טוען המשיב היא, כי בעניין קרן התובע המייצג נטל על עצמו את היוזמה לייצג
14 את הקבוצה, בעוד שבמקרה דנן הפיצוי לא נפסק למשיב כגמול או תמריץ בגין תפקיד שנטל לעצמו
15 לייצג קבוצה אלא לשם השבת המצב לקדמותו.

דין והכרעה

16 המקור לחובה להוציא חשבונית מס מצוי בסעיף 45 לחוק מע"מ הקובע כי:

17 **"עוסק חייב להוציא לקונה חשבונית עסקה על כל עסקה או חלק מעסקה גם אם הם**
18 **פטורים ממס."**

19 המונחים המשמשים בסעיף 45 הוגדרו בסעיף 1 לחוק מע"מ כך:

20 **"קונה" – לרבות מקבל שירות;**

21 **"עוסק" – מי שמוכר נכס או נותן שירות במהלך עסקיו, ובלבד שאינו מלכ"ר או מוסד**
22 **כספי, וכן מי שעושה עסקת אקראי;**

23 **"עסקה" – כל אחת מאלה:**

24 (3) עסקת אקראי.

25 **"עסקת אקראי" –**

26 (1) מכירת טובין או מתן שירות באקראי, כשהמכירה או השירות הם
27 בעלי אופי מסחרי;

28 **"שירות" – כל עשיה בתמורה למען הזולת שאיננה מכר,**

29 **"חשבונית" – חשבונית עסקה או חשבונית מס;**

30 **"חשבונית מס" – חשבונית שהוצאה על פי סעיף 47;**

31 **"חשבונית עסקה" – חשבונית שחובה להוציאה לפי סעיף 45**

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 משימוש בהגדרות אלו בהקשר דנן, קובע סעיף 45 לחוק מע"מ כי מי שנותן שירות בעל אופי מסחרי
2 באקראי חייב להוציא למקבל השירות חשבונית עסקה על כל עשייה בתמורה למען הזולת גם אם
3 הם פטורים ממס.

4 בע"א 8119/06 יבולי גליל בע"מ נ' מדינת ישראל-אגף המכס ומס ערך מוסף, (31.01.2013) הובהרה
5 משמעותם של המונחים "שירות" ו"למען הזולת" כך:

6 **"שירות" הוגדר בסעיף 1 לחוק מע"מ כ"כל עשייה בתמורה למען הזולת שאיננה**
7 **מכר...". ההוראה "למען הזולת" פורשה בפסיקה באופן מרחיב כך שכל פעולה שיש**
8 **בה כדי לתרום לזולת, אף אם למבצע הפעולה אינטרס רב בביצוע הפעולה, נחשבת**
9 **כפעולה למען הזולת."**

10 בעניין קרן נבחנה החבות במס בגין הגמול הנפסק לתובע המייצג על רקע תפקידו של התובע המייצג,
11 פועלו והתכלית של כלי התובענות הייצוגיות.

12 אני מוצאת כי ניתן להסיק מההלכה אשר נקבעה בעניין קרן אף לנסיבות המקרה דנן בהתאמות
13 הנדרשות.

14 בעניין קרן נקבע ביחס לתובענות ייצוגיות כי:

15 **"כלי התובענות הייצוגיות, אשר הורתו בדיני ניירות ערך (ראו: גרוס, בעמ' 343-**
16 **342), בא לאוויר העולם במטרה לרתום את האינטרס הכלכלי-הפרטי של התובעים**
17 **המייצגים ושל באי כוחם לשם קידום מטרות ציבוריות, ובכך להביא לאכיפה יעילה**
18 **של הוראות הדין (ראו: קלמנט "קווים מנחים", בעמ' 149; גרוס, בעמ' 346). אף אם**
19 **תכלית התובענה הייצוגית הינה כזו שניתן להגדירה כ"חברתית", הרי שהכלים**
20 **שנבחרו להגשמת אותה תכלית נטועים היטב בעולם הכלכלי-עסקי"**

21 עוד נקבע בעניין קרן כי:

22 **"לעיתים עשויה פעולה של גוף מסוים לגרום לנזק המפוזר בין ניזוקים רבים ושונים,**
23 **כאשר כל אחד מהניזוקים סובל מנזק פעוט, כזה שאינו מצדיק מבחינה כלכלית**
24 **להגיש תובענה "רגילה" הכרוכה בהוצאות, בזמן ובטרחה ... מצב זה מוביל לכך**
25 **שגופים רבים מתעשרים שלא במשפט על גבם של אותם ניזוקים "קטנים". כך,**
26 **שררה בשוק "תת-אכיפה", נוכח היעדרם של תמריצים כלכליים לשינוי התנהגותם**
27 **זו של המזיקים."**

28 דברים אלה נכונים גם לעניין הפעולות אותן מבקש חוק הספאם להסדיר.

29 ברע"א 2904/14 זיו גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ, (27.07.2014) (להלן: "עניין גלסברג") נקבע ביחס
30 לחוק הספאם כי:

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 "בסעיף 30 לחוק התקשורת, קבע המחוקק הסדרים להתמודדות עם תופעת
2 הספאם בשני מישורים – הפלילי (ראו סעיפים 30א(ו)-30א(ח)) והאזרחי. לגבי
3 האחרון נקבע, בין היתר, כי ניתן להגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית בשל הפרת
4 הסעיף (ראו פרט 12 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות). עוד נקבע, כי הפרת
5 הוראות הסעיף "היא עוולה אזרחית והוראות שגיאה! ההפניה להיפר-קישור אינה
6 חוקית. [נוסח חדש] יחולו עליה, בכפוף להוראות סעיף זה" (סעיף 30א(ט)). סעיף
7 30א(י)(1) קובע כי ניתן לפסוק פיצוי ללא הוכחת נזק, פיצוי לדוגמה, בעד הפרה
8 ביודעין של האיסור לשלוח דברי פרסומת."

ובהמשך:

9
10 "המחוקק רואה בפיצוי לדוגמה הקבוע בסעיף 30א(י) לחוק התקשורת את האמצעי
11 היעיל ביותר להגשמת תכלית הסעיף – בלימתה של תופעת ה"ספאם" – אכיפתו
12 והרתעת הרבים. הפיצוי לדוגמה נועד איפוא לעודד אכיפה פרטית, שהיא היא –
13 בעיני המחוקק – הכלי האפקטיבי ביותר ליישום החוק ואכיפתו."

וכן כי:

14
15 "בפסיקת פיצוי כאמור יש ליתן ביטוי חזק ומוחשי לכך שהמחוקק רואה בו כלי
16 אכיפה מרכזי של סעיף 30א(א) ואמצעי אפקטיבי להרתעת הרבים";

17 וברע"א 7064/17 יהונתן ארד נ' מנקס אונליין טריידינג בע"מ, (11.12.2018) נקבע לגבי חוק הספאם
18 כי:

19 "... מטרת החוק היא ליצור הרתעה כנגד החברות המפרות ולעודד את התובע להגיש
20 תביעות יעילות ולא לפצות את התובע על הנזק שנגרם לו בפועל"

ובהמשך נקבע כי:

21
22 "המחוקק ביקש להתמודד עם תופעת הספאם באמצעות אימוץ מודל של אכיפה
23 פרטית בדרך של יצירת תמריץ לנפגע לתבוע, בעלויות נמוכות וללא שמוטל עליו
24 הנטל להוכיח את נזקו. כלים אלו, כך קיווה המחוקק, יגרמו לנפגעי הודעות הספאם
25 לתבוע את החברות המפרות, ירתיעו את שולחי הודעות הספאם מפני הפרות
26 עתידיות ובכך תיבלם, או לכל הפחות תפחת, תופעת הספאם."

וכן נקבע כי:

27
28 "תכליות החוק הן הרתעת עבריינים ואכיפה אפקטיבית על ידי עידוד נפגעים להגיש
29 תביעות."

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 מהאמור לעיל עולה, כי יש דמיון רב בין כלי התובענות הייצוגיות לבין כלי הפיצויים לדוגמא לפי
2 חוק הספאם, מכך ששניהם נחקקו במטרה לרתום את האינטרס הכלכלי-פרטי של התובעים ובאי
3 כוחם לשם קידום מטרות ציבוריות, ובכך להביא לאכיפה יעילה של הוראות הדין.

4 וכפי שנקבע בעניין קרן כי:

5 **"יוצא כי לא זו בלבד שאינטרסים כלכליים פרטיים אינם עומדים בהכרח בסתירה**
6 **לקידום מטרות חברתיות "ציבוריות" חשובות, אלא שהם אף עשויים להיות**
7 **מתועלים לשם קידומן של אותן מטרות."**

8 סעיף 30א(י)(3) לחוק התקשורת מורה כי:

9 **"בבואו לקבוע את גובה הפיצויים לדוגמה, יתחשב בית המשפט, בין השאר,**
10 **בשיקולים המפורטים להלן, ולא יתחשב בגובה הנזק שנגרם לנמען כתוצאה מביצוע**
11 **ההפרה:**

12 (א) אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו;

13 (ב) עידוד הנמען למימוש זכויותיו;

14 (ג) היקף ההפרה." (ההדגשה שלי – ש.ק.ו.)

15 לנוכח הוראות החוק המורות לבית המשפט שלא להתחשב בגובה הנזק שנגרם לנמען כתוצאה
16 מביצוע ההפרה, מהווה הפיצוי חריג לעקרון של השבת המצב לקדמותו, זאת בדומה לגמול הנפסק
17 לתובע המייצג, לגביו נפסק בע"א 8430/99 אנליסט אי.אמ.אס. ניהול קרנות בנאמנות (1986) בע"מ
18 נ' ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ, נו(2) 247 (2001):

19 **"הסמכות לפסוק לתובע פיצוי מיוחד מהווה חריג לעקרון היסוד בפיצויים של השבת**
20 **המצב לקדמותו."**

21 לאור האמור לעיל, אני מוצאת לדחות את טענת המשיב, כי הפיצוי אשר נפסק לטובתו הינו נזיקי
22 במובן השבת המצב לקדמותו, זאת הואיל וכאמור לעיל, החוק מנחה את בית המשפט שלא
23 להתחשב לעניין גובה הפיצויים לדוגמה בגובה הנזק שנגרם לנמען.

24 מהשיקולים המפורטים בסעיף 30א(י)(3) לחוק התקשורת ניתן ללמוד, כי הפיצויים לדוגמה נועדו
25 לתמרץ נמענים להגיש תביעות למימוש הזכויות לפי החוק, להרתיע מפני הפרת החוק וזאת
26 בהתחשב בהיקף ההפרה. בדומה למטרת הגמול לתובע המייצג והשיקולים לקביעתו, כפי שנקבע
27 בעניין קרן כי:

28 **"הגמול נועד לתמרץ תובעים להגיש תובענות ייצוגיות במקרים המתאימים לכך,**
29 **כאשר הגמול ניתן מצד אחד בגין הוצאות להן נחשף התובע המייצג (בכוח או בפועל)**

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 **ומן הצד השני בגין תרומתו של התובע המייצג לאינטרס הציבורי ולקבוצה**
2 **המיוצגת."**

3 אני מוצאת דמיון בין התובע המייצג לבין התובע פיצוי לדוגמה לפי חוק הספאם גם בכך
4 שהאינטרסים האישיים של התובע לפי חוק הספאם הם אשר מניעים אותו להגיש את התביעה, הוא
5 נוטל על עצמו הסיכונים הכרוכים בתביעה, התפקיד החברתי שלו, נשיאתו בטרחה ועלויות התביעה
6 הכספיות והנפשיות וכן בציפייה לרווח אישי כתוצאה מהתביעה (השוו לפסקאות 19 ו- 20 לפסק
7 דינו של כבוד השופט דנציגר בעניין קרן).

8 תפקידו של תובע לפי חוק הספאם מושפע גם ממומחיותו, מאיפיון התובע כ"תובע מקצועי", "תובע
9 סדרתי" או תובע "תמים" או "פשוט" (ראו פסקה 21 בעניין קרן).

10 כשם שלתובע מייצג אינטרס אישי פרטי למקסם את הגמול שעשוי לפסוק לו בית המשפט באם
11 תתקבל התובענה (ראו: פסקה 26 בעניין קרן), כך גם לתובע לפי חוק הספאם אינטרס אישי למקסם
12 את הפיצוי לדוגמה אשר יפסוק לטובתו בית המשפט אם תתקבל התביעה.

13 בעניין קרן נדרש בית המשפט לסיווג הגמול לתובע המייצג לצורך הקביעה אם הוא מהווה הכנסה
14 חייבת ולצורך כך בחן בית המשפט האם מדובר בתקבול "פירותי" – תקבול שיש לו פוטנציאל
15 להישנות, להצמיח תקבול חוזר וכן נדרש לשאלה מהו המקור לו ניתן ליחס את התקבול. ולעניין זה
16 נקבע בעניין קרן כי :

17 **"בפסיקה ניתנה פרשנות מרחיבה למקורות האמורים, ואף נקבע כי הסיווג נעשה על**
18 **פי בחינה כלכלית מהותית של התקבול ולא על פי שמו או צורתו הפורמלית"**

19 אני מוצאת לאמץ את המבחנים אשר פורטו וייושמו בעניין קרן, לאור קביעת בית המשפט העליון
20 בע"א 111/83 אלמור לניהול ולנאמנות בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף, פ"ד לט(4) 1 (1985):

21 **"מהותה של 'עסקה' בחוק מע"מ אינה שונה מזו שבפקודת מס ההכנסה [נוסח**
22 **חדש]. ביסודו של דבר 'עסקה' בהקשר של מס הכנסה צריכה להיות בגדר מקור**
23 **לפוטנציאל חוזר ונשנה המייצר הכנסה – פירות."**

24 וכן לאור קביעת בית המשפט העליון בע"א 4377/17 חנניה גיבשטיין נ' מע"מ רחובות, (02.06.2019)
25 שם קבע כבוד השופט עמית כי :

26 **"יש לפרש את המונח 'עסק' שבחוק מע"מ לפי הפירוש שניתן לו בדיני מס הכנסה,**
27 **ולהחיל לשם כך את המבחנים המבדילים בין הכנסה שבהון להכנסה שבפירות."**

28

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1

2

ובהמשך קבע כי:

3

"ברבות השנים, במטרה לסייע במלאכת ההבחנה בין הכנסה הונית להכנסה

4

פירונית, פותחו בפסיקה שורה של מבחנים ותתי-מבחנים. אלה סוכמו על ידי

5

השופט דנציגר בע"א 1834/07 קרן נ' פקיד שומה גוש דן, (12.8.2012)"

6

כך גם נקבע על "עסקת אקראי בעלת אופי מסחרי" בע"א 6181/08 שמואל וינוקור נ' ממונה מס

7

ערך מוסף עכו, (28.08.2012) כי:

8

"עסקת אקראי" מוגדרת, בין היתר, כעסקה אקראית בעלת אופי מסחרי. על

9

מהותה של עסקה מסוג זה עמד בית משפט זה, לא פעם, בעיקר בהקשר של פקודת

10

מס הכנסה (השוו: סעיף 12(1) לפקודת מס הכנסה), בקובעו שמדובר בעסקה

11

מסחרית בודדת שאיננה בתחום עיסוקו הקבוע והסדיר של הנישום"

12

כפי שציינתי לעיל, המסקנה אליה הגיע בית המשפט בעניין קרן היא כי:

13

"החלופה המתאימה ביותר לכלול במסגרתה גמול לתובע מייצג הינה עסקת אקראי

14

בעלת אופי מסחרי."

15

וכדי להגיע למסקנה זו קבע כי:

16

"יש להצביע על כך שהגמול המוענק לתובע מייצג מקורו ב"עסקה" בעלת

17

אוריינטציה מסחרית"

18

צביונה המסחרי של עסקה הוא אשר מקנה לה את אופייה ה"עסקי" ומבחין בינה לבין עסקאות

19

אחרות. ולעניין זה קבע כי:

20

"בפסיקה נקבע כי מובנה המקובל של לשון הנורמה – "עסק" או "עסקה" – הינה

21

"פעילות שמטרותיה כלכליות במובחן מפעילות אחרת כגון תרבותית, חברתית

22

רווחתית וכיוצא באלה."

23

ובהמשך הבהיר, כי אין בערך החברתי של הגמול או באופיו החברתי של התפקיד שממלא התובע

24

ללמד כי הגמול מהווה "פרס" לעניין הסיווג על פי דיני המס, זאת למרות החשיבות הרבה בתמריץ

25

הכלכלי:

26

"הערך החברתי האמור אף מקבל ביטוי כלכלי בדמות הגמול הנפסק לתובע המייצג.

27

ברם, אין באופיו החברתי של התפקיד כאמור או בחשיבותו כדי ללמד כי הגמול

28

הניתן בגין מילוי הינו "פרס" על פי דיני המס. כפי שציינתי לעיל, החוק רואה הן

29

בתובע המייצג והן בעורך הדין המייצג נושאי תפקיד חברתי, ורואה חשיבות רבה

30

בתמרוצם הכלכלי (ראו, למשל: קלמנט "קווים מנחים" בעמ' 157), אך אין בעובדה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 זו כדי להצדיק סיווג הגמול המשולם להם כ"פרס". לא ניתן לקבל את הטענה כי
2 מדובר בגמול שמקורו ב"נדיבות לבו של המשלם ללא תמורה מצד המקבל"
3 לשם הבחינה אם הכנסה היא "עסקית-מסחרית" נאמר בעניין קרן כי:

4 "בפסיקתו של בית משפט זה אוזכרו מבחני משנה רבים באמצעותם תבחן השאלה
5 האם הכנסה הינה "עסקית-מסחרית" אם לאו (או "פירותית" או "הונית",
6 בהתאמה), וביניהם: טיב הנכס ואופיו; תדירות העסקאות או הפעולות המבוצעות
7 בו; קיומו של סיכון עסקי; אופן מימון העסקה; קיומו של מנגנון כלכלי – פיתוח,
8 טיפוח, יזמות ושיווק; תקופת החזקה בנכס; ידענותו ובקיאות של הנישום בתחום
9 אשר בו מתבצעת העסקה; פעילות קבועה ומתמשכת; היקף כספי נרחב; ומבחן
10 הנסיבות האופפות את העסקה"

11 בדומה לעניין קרן כך גם במקרה דנן, הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שעסקינן בניסיון
12 להתחקות אחר מקורותיו של תקבול בגין עסקת אקראי שעיקרה מתן שירות או טרחה, וכי חלק
13 מהמבחנים כלל אינו רלבנטי לשם הבחינה אם מדובר בפעולה עסקית מסחרית אם לאו.

14 במקרה דנן, אין מחלוקת כי המשיב מגיש תביעות רבות ומתקיים מבחן התדירות. המשיב יוזם את
15 הגשת התביעות ובכך מתקיים גם מבחן היזמות. התרשמותי כי לנוכח הניסיון אשר צבר המשיב
16 מהתביעות הרבות שהגיש, כי הוא צבר בקיאות בתחום ועל כן מקיים גם את מבחני הידענות
17 והפעילות הקבועה והמתמשכת.

18 מעבר לאמור לעיל, נקבע בעניין קרן כי:

19 "די בבחינת השאלה האם נכון לסווג תקבול שקיבל תובע מייצג כהכנסה שמקורה
20 בעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי, זאת באמצעות מתן משקל מיוחד למבחן ה"על",
21 הלא הוא מבחן הנסיבות."

22 בעניין קרן התמקד בית המשפט בבחינת נסיבותיה של העסקה מתוך ניסיון להתאים את פרשנות
23 של התיבות "עסק" ו- "עסקת אקראי" למציאות המתפתחת ולתחום המשפטי הנדון.

24 בבחינת נסיבות העסקה מצא בית המשפט בעניין קרן כי:

25 "עיקר תפקידו ופועלו של התובע המייצג הינו מעין יזמי, במובן זה שהתובע המייצג
26 הוא ש"מניע" את התביעה ומקדמה עד לליבונה במטרה להיטיב את נזקו וכן לזכות
27 בגמול עבור פועלו."

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1

2

וכן קבע כי:

3

"המערער לא ביצע כל פעולה אקטיבית לשם כינון עילת תביעתו. ברם, מכאן ועד

4

לטענה כי הגמול שניתן לתובע הינו בבחינת תגמול ללא מקור או מעין פרס או שמא

5

"מתת שמיים" ("Windfall") – המרחק ניכר."

6

וכן מצא לקבוע כי:

7

"הגיוון העסקי בפעולתו של התובע נלמד בין היתר על רקע בחירתו לממש את אותה

8

"הזדמנות עסקית" שנפלה בחלקו, שעיקרה אפשרותו לפעול כתובע מייצג ולהפיק

9

אגב כך רווח כלכלי. הנסיבות האופפות את פועלו של התובע המייצג מן הרגע

10

שהחליט לפעול ככזה ועד לליבון התובענה בבית המשפט ומחוץ לו, מלמדות רובן

11

ככולן על כך שהמדובר בסיטואציה המתאפיינת באוריינטציה עסקית, כזו שיש

12

לסווג – על רקע תכליתו של מוסד התובענות הייצוגיות כפי שזו משתקפת בהוראות

13

החוק – כעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי."

14

אני מוצאת כי גם בחירתו של המשיב להגיש התביעות לפי חוק הספאם מהווה מימוש של "הזדמנות

15

עסקית" שנפלה בחלקו, אשר מתאפיינת במימוש זכותו להגיש את התביעות ולהפיק אגב כך רווח

16

כלכלי.

17

נסיבות פועלו של המשיב אשר החליט להגיש תביעות רבות לפי חוק הספאם על רקע תכליתו של

18

חוק הספאם והפיצוי לדוגמה לו מצפה המשיב, הן כאלו המלמדות על כך שמדובר בפעילות בעלת

19

אוריינטציה עסקית, כזו שיש לסווג כעסקת אקראי בעלת אופי מסחרי.

20

בהקשר זה אני מוצאת להביא דברים אשר נכתבו לגבי המשיב בפסק דין אליו הפנתה המבקשת

21

ת"ק (הרצ' 14-10-23133 ירון מאירי נ' חב' mb global בע"מ (15.01.2015) שם נקבע כי:

22

"בדקתי במערכת נט המשפט ומצאתי כי בשנת 2014 הגיש התובע לבתי המשפט

23

לתביעות קטנות לא פחות מ - 33 תביעות שכולן תביעות בגין הפרת החוק. יצוין כי

24

התביעה הקודמת שנדונה בפניי הסתיימה בפשרה בהתאם לסעיף 79א' לחוק בתי

25

המשפט, אך באותו התיק צרפה הנתבעת תדפיס מאתר הפייסבוק של התובע שבה

26

נכתבו הדברים האלו, שיש בהם כדי להטריד: "אני מצרף תשלום שקיבלנו בעבור

27

נצחון בעוד תביעה כנגד חברה שפרסמה שלא כחוק ושלחה פרסומות רבות למייל

28

בלי אישור...לא מכירים את החוק? לא אוהבים בירוקרטיה? תנו לנו לעשות את

29

העבודה עבורכם. נכין כתב תביעה ונלווה אתכם בכל שלב ושלב. אנחנו נקבל תשלום

30

רק אם תנצחו במשפט. אז למה אתם מחכים? צרו קשר". ובהמשך, בדף אחר כתב:

31

"לכל מי שקיבל פרסומת לנייד היום מיינות ביתן צרו איתי קשר מייד".

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 הרושם העולה משילובם של דברים אלו ובשים לב למספר התביעות שהגיש התובע
2 הוא כי לא רק שמדובר בתובע סדרתי המגיש תביעות חדשות לבקרים, אלא גם במי
3 שמעודד אחרים לפנות אליו על מנת שיכין ויגיש תביעות עבורם ואף מהין לציין כי
4 יגבה תשלום רק אם התביעה תצליח. מתקבל איפוא הרושם כי התובע מבקש להפוך
5 את הגשת התביעות במסגרת החוק לתעשייה של ממש, בין עבורו ובין עבור אחרים,
6 באופן שיש בו כדי להחשיד בתאוה לרווח כספי אישי" (ההדגשות שלי – ש.ק.ו.)

7 בפסקי דין נוספים אשר ניתנו בתביעות אשר הוגשו על ידי המשיב נכתבו דברים דומים, כך בתא"מ
8 (שלום כ"ס) 21-10-16 ירון מאירי נ' אמנון שקד, (11.05.2017) נאמר כי:

9 "התובע מגדיר עצמו כמי שמנהל מלחמה בתופעת הספאם, והגיש תביעתו בבית
10 משפט השלום ולא בבית המשפט לתביעות קטנות, שכן השלים (ולא בפעם
11 הראשונה) את מכסת התביעות שמותר להגיש בשנה לבית המשפט לתביעות קטנות.
12 ניתן להבין, עקרונית, את הרצון להיאבק בתופעת הספאם, שכשלעצמה היא מגונה
13 ביותר (ודומה שאין אזרח בישראל (ושופטים בכלל זה) שאינו מוצא עצמו מוצף בדברי
14 פרסומת אסורים שכאלה), עד כדי שנהיה מוכנים, לצורך הדיון, לעצום עינינו
15 ולהתעלם מכך שזהו מאבק שלרוב שכר נאה בציודו. אולם קשה להבין כיצד בשם
16 אותו מאבק ניתן להצדיק הגשת תביעה על הודעה בודדה שנשלחה לפני שש שנים."

17 ובתא"מ (שלום כ"ס) 23764-11-14 ירון מאירי נ' יריב אגוזי, (21.07.2016) נפסק כי:

18
19 "התובע העיד על עצמו כי הגיש "אין ספור" תביעות מסוג זה. לטענת הנתבעים, לא
20 רק שמדובר בתובע סדרתי, אלא גם במי שמעודד אחרים לפנות אליו על-מנת שיכין
21 ויגיש תביעות עבורם ואף מציין כי יגבה תשלום רק אם התביעה תצליח (בהתאם
22 לדברים שכתב התובע בפייסבוק). התובע אישר כי עמד מאחורי פרסומים מסוג זה
23 בעבר (ור' גם בכתב התשובה שהגיש התובע)."

24
25 מהאמור לעיל עולה כי המשיב עושה שימוש במשאבים העומדים לרשותו, כישוריו, ידיעותיו על מנת
26 להפיק מאותן "הזדמנויות" אשר נפלו בחלקו, על מנת להפיק הכנסה ולפיכך המדובר בהכנסה
27 "פירותית" כפי שנקבע בע"א 8942/15 יחזקאל (איזי) שירצקי נ' פקיד שומה ת"א 4, (26.12.2018):

28 "הכנסה פירותית, היא הכנסה שאדם מפיק מניצול המשאבים השונים העומדים
29 לרשותו, ובכלל זה כישוריו, ידיעותיו ונכסיו."

30

בית משפט השלום בפתח תקווה

ה"פ 19-01-13201 בלאנצ'רד (ישראל) בע"מ נ' מאירי

תיק חיצוני:

1 לפיכך אני מוצאת דמיון רב בין הפיצוי לדוגמא אשר נפסק למשיב במסגרת תביעה לפי חוק הספאם
2 לבין הגמול הנפסק לטובת התובע המייצג.

3

4 לאור האמור לעיל, אני מוצאת כי הפיצויים לדוגמה שולמו למשיב אגב עסקת אקראי בעלת אופי
5 מסחרי ועל כן הוא חייב להוציא למשלמת חשבונית מס וקבלה בין אם הפיצויים לדוגמה חייבים
6 במס הכנסה ובין אם הם פטורים ממס הכנסה.

7 לאחר קבלת החשבונית תוכל המבקשת להפנות את שאלת האפשרות לנכות מס תשומות לרשות
8 המיסים, כך גם באשר לחבות המשיב במס הכנסה בגין הפיצויים לדוגמה יש להפנות את השאלה
9 לרשויות המס.

10

סוף דבר

11 התובענה מתקבלת במובן זה שניתן למבקשת סעד הצהרתי כי על המשיב להוציא לה חשבונית מס
12 וקבלה בגין תשלום הסכום בסך של 1,200 ששלמה המבקשת למשיב על-פי פסק הדין בת"ק (פ"ת)
13 28118-05-18.

14 המשיב יישא בהוצאות המבקשת ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 3,510 ש"ח אשר ישולמו תוך 30 יום,
15 שאם לא כן יתווספו לסכום זה הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד למועד הפירעון המלא
16 בפועל.

17 ניתן היום, כ"ג אב תשע"ט, 24 אוגוסט 2019, בהעדר הצדדים.

18

19 שלהבת קמיר-וייס, שופטת, סגנית הנשיאה

20

21

22

